herpy

GRODOR

Hill Garden Bug-eyed Frog

Theloderma asperum

Theloderma asperum är en liten, nattaktiv lövgroda från skogarna i Sydostasien. Den är svartbrun med vita vårtor som liknar fågelspillning och har djupt rubinröda ögon. Arten tål mer värme än de övriga släktingarna och trivs i ett litet, fuktigt terrarium med en vattendel. Den ropar ganska kraftigt och hålls bäst i en liten grupp.

Familj: Rhacophoridae Tidigare namn: *Philautus asper*

FAKTARUTA

DJURET

Vuxenstorlek	**3-4 cm** nos-kloaklängd
Livslängd	**5-10 år**
Aktiv	**På natten**
Levnadssätt	**Trädlevande och semiakvatisk**
Biotop	**Regnskog och bergsskog**
Hudgift	**Inget känt**
Svårighetsgrad	**Viss erfarenhet**

SKÖTSEL

Min. terrarium	**45 × 45 × 45 cm** L × B × H för 4 vuxna djur
Temperatur, dag	**20-24 °C**
Temperatur, natt	**17-21 °C**
Luftfuktighet	**75-95 %**
Vatten	**Vattendel** djup 5-10 cm
UVB	**Valfritt** Fergusonzon 1
Föda	**Insekter**
Hålls	**Parvis eller i grupp**

AVEL

Fortplantning	**Äggläggande**
Utveckling	**Grodyngel i vatten**
Äggläggning	**På blad ovanför vatten**
Könsmogen	**6-10 mån.**
Ägg per läggning	**4-15**
Kläckning	**7-14 dagar**
Larvtid	**75-180 dagar** från kläckning till metamorfos
Larvföda	**Färdigfoder**
Yngelvård	**Ingen**

SKYDD OCH PAPPER

CITES	**Ej listad**
IUCN	**Livskraftig (LC)**

Om arten

Theloderma asperum är en av de minsta grodorna i sitt släkte. Vuxna djur mäter 3-4 cm från nos till kloak, där honorna är något större och rundare än hanarna. Ryggen är mörk med vita, vårtiga partier, och de unga djuren bär en tydlig vit eller grå fläck mitt på ryggen. Det ger grodan ett utseende som fågelspillning, vilket är ett effektivt skydd mot rovdjur. Ögonen är djupt rubinröda, tårna har häftskivor, och till skillnad från andra arter i släktet saknar den tänder i gommen. Släktnamnet *Theloderma* kommer av grekiskans *thele*, bröstvårta, och *derma*, hud, och just de knöliga, vårtiga lemmarna och den sträva huden kännetecknar grodorna i släktet.

Nyförvandlade ungar är små, släta och ljusbruna, och först med åldern kommer kontrasterna och vårtorna fram. Könsfördelningen är ganska jämn, även när grodynglen växer upp vid rumstemperatur, och det är ovanligt i släktet. Hanarna har en röd parningsdyna på insidan av framfötterna, som är svullen under yngeltiden, och ropar med ett mjukt, ugglelikt tutande. Lätet är ganska kraftigt, så tänk efter innan terrariet ställs i vardagsrummet eller sovrummet.

Livslängden är inte dokumenterad. Djuren kan bli mer än fem år i fångenskap, och för släktet räknar man med cirka tio år. Arten är fortfarande sällsynt i hobbyn.

Artens avgränsning har varit förvirrande, eftersom den liknar *T. albopunctatum* och *T. baibungense* mycket, och bara fynden från det område i Malaysia där arten beskrevs är säkra. Huden är känslig som hos alla amfibier, och inget giftigt hudsekret är beskrivet. Tvätta ändå händerna före och efter kontakt, och undvik att hantera grodorna.

Utbredning och livsmiljö

Theloderma asperum är beskriven från Malackahalvön i Malaysia, och bara fynden därifrån är helt säkra. Arten är också rapporterad från Thailand, Myanmar, nordöstra Indien, Bangladesh, Bhutan, Vietnam, Kambodja och Sumatra, men flera av fynden kan dölja förväxling med nära besläktade arter, så den exakta utbredningen är osäker.

Djuren i terrariehobbyn härstammar från djur insamlade i Vietnam. Arten föds upp i fångenskap, och uppfödda djur är att föredra.

> **Naturlig utbredning:** Malaysia, Thailand, Myanmar (Burma), Indien, Bangladesh, Bhutan, Vietnam, Kambodja och Indonesien.

LIVSMILJÖ

Theloderma asperum lever i tropisk låglands- och bergsskog från havsnivå upp till cirka 1.500 meters höjd. Grodan sitter på låga växter och stubbar och är så väl kamouflerad att den är mycket svår att upptäcka. Den tillbringar sannolikt mycket tid i vattenfyllda trähålor. Där lägger den också sina ägg, över vattnet i håligheter i döda träd, så att grodynglen faller ned i vattnet när de kläcks. Den leker också i regnvattenpölar och vattenfyllda föremål. Vattnet i trähålorna är ofta näringsrikt och fullt av insektslarver, och grodynglen växer snabbt, så att de hinner förvandlas innan hålan torkar ut.

Klimatet är varmt och fuktigt. Arten tål högre temperaturer än bergsarterna i släktet, men även den får problem med värme över 27 °C. Den är upptagen som livskraftig (LC), men skogsförlust och skogsavverkning är det största hotet mot levnadsmiljön.

Skötsel

TERRARIET

Theloderma asperum är liten och kan hållas i ett relativt kompakt terrarium. Ett terrarium på 45 × 45 × 45 cm (längd × bredd × höjd) passar för en liten grupp på fyra djur. Grodan är trädlevande och sitter gärna vid vattenkanten, så höjden bör utnyttjas.

Inredningen efterliknar en trähåla och en fuktig skogsbotten: korkrör och korkplattor lodrätt och snett över vattnet, grenar, mangroveträ och växter som pothos, städsegrön lilja och låga ormbunkar. Korkrör med en innerdiameter på minst 8 cm som står delvis i vattnet är de föredragna äggläggningsplatserna och används också som gömställen utanför yngeltiden. Håll botten fuktig med ett lager mossa och löv, och se till att det finns en lätt väg från vatten till land, så att nyförvandlade ungar kan ta sig upp. Locket ska vara tätt nog för att hålla kvar fukten, men ha ventilation, så att luften inte står stilla. Nya djur går i karantän i sex veckor.

Läs mer: Karantän och hygien

TEMPERATUR

På dagen ska temperaturen vara 20-24 °C, och på natten 17-21 °C. Arten tål kortvarigt ned till cirka 10 °C och klarar 24-25 °C utan problem, men över 27 °C blir det farligt och kan vara dödligt. Mät med en digital termometer, och håll terrariet borta från söderfönster och värmekällor. Värmelampor hör inte hemma här.

På sommaren hjälper sprayning med kallt vatten, isbitar av osmosvatten i vattendelen eller en liten fläkt framför terrariet. Arten behöver ingen vintervila.

Läs mer: Vintervila och årstider

LUFTFUKTIGHET OCH SPRAYNING

Luftfuktigheten hålls på 75-95 %. Arten tål korta perioder ned till cirka 50 % om det finns tillgång till vatten, men torr luft utan vatten kan snabbt vara ödesdiger. Spraya varje dag med kallt vatten, och se till att vattendelen och botten alltid är fuktiga. En sprayanläggning är praktiskt, eftersom det också kyler terrariet. Luften får inte stå stilla, så ett lätt drag genom ventilationen behövs.

Läs mer: Luftfuktighet, sprayning och ventilation

VATTEN OCH VATTENKVALITET

Grodan håller sig mycket vid vattenkanten och sitter till och med under vatten, så vattendelen är inte bara för prydnad. Ge en fast vattendel på 5-10 cm djup med korkplattor och korkrör, så att både vuxna och ungar lätt tar sig upp. Använd osmosvatten återmineraliserat med ett tillskott för amfibier, och tillsätt tannin med ekblad eller blad från *Terminalia catappa*, så att vattnet får en tebrun färg. Ett filter behövs inte när vattnet byts regelbundet: byt cirka hälften varje vecka. Skölj händerna fria från tvål och kräm innan du rör vid vattnet, och använd aldrig rengöringsmedel i terrariet. Drunknade foderdjur tas bort dagligen.

Läs mer: Foderdjur: hållning och avel

LJUS OCH UVB

Grodan är nattaktiv och har inget dokumenterat behov av UVB. Ett svagt UVB-rör för skuggarter (Ferguson-zon 1) kan användas och är valfritt, men då ska grodorna alltid kunna dra sig undan i skugga. Levande växter behöver växtljus, till exempel ett T5-rör på 6.500 K i 12 timmar per dag. Ljuset får inte värma upp terrariet. Ett dämpat rött nattljus eller en månlampa gör det möjligt att se grodorna när de är aktiva.

Läs mer: Ljus och UVB

UTFODRING

T. asperum äter insekter. Små syrsor är det viktigaste fodret, kompletterat med vaxmott-larver, flugor, hoppstjärtar till de minsta ungarna, små dubia-kackerlackor och soldatflugelarver. Foderdjuren får högst vara lika långa som avståndet mellan grodans ögon: cirka 3 mm för nyförvandlade ungar och upp till 12 mm för vuxna. Pudra fodret med ett bra vitamin- och mineraltillskott, växelvis kalk med D3 och ett multivitamin.

Mata strax efter att ljuset har släckts, och lägg syrsorna i en liten, flytande foderskål, så att de inte drunknar och förorenar vattnet. Vuxna får fyra till sex foderdjur två till tre gånger i veckan. Honorna är alltid nära att lägga ägg och behöver lite extra foder och kalk.

Läs mer: Kalk, vitaminer och tillskott

BETEENDE OCH HANTERING

Theloderma asperum är nattaktiv och sitter på dagen gömd i rör, mellan växter eller nära vattnet. Den klarar sig bra i en grupp så länge det finns tillräckligt med plats, och den förökar sig gott i par, men en grupp ger de bästa resultaten. Hanarna ropar med ett mjukt, ugglelikt tutande som är högre än man förväntar sig av en så liten groda.

Arten lämpar sig för att iaktta, inte för att hantera. Om ett djur måste flyttas, använd en liten, fuktig behållare, eller hantera med våta, rena händer och gör det snabbt. Håll inte arten tillsammans med andra grodarter.

Avel

KÖNSMOGNAD OCH KÖNSBESTÄMNING

Djuren kan inte könsbestämmas förrän de är sex till åtta månader gamla. Honorna är större, längre och bredare och verkar mycket runda, eftersom de nästan alltid producerar ägg. Hanarna är mindre, har röda parningsdynor på insidan av framfötterna och ropar med ett mjukt tutande. Könsfördelningen är ganska jämn, även när grodynglen växer upp vid rumstemperatur, och det är en stor fördel jämfört med de svalare bergsarterna i släktet.

PARNING

Det krävs inte mycket för att få fart på förökningen: håll könen tillsammans, och ge lite mer foder än normalt, så att djuren får ett fettlager. Se till att det finns många korkrör som står delvis i vattnet, och byt vattnet varje vecka med svalt vatten; ofta ses paret i amplexus inom några dagar. Hanen griper honan bakom frambenen.

Arten kan föröka sig året runt, men några månaders lek följs som regel av flera månaders paus. Fortsätter djuren i mer än fyra till fem månader kan könen skiljas åt under en tid, så att honorna inte utmattas.

ÄGG OCH GRODYNGEL

Äggen fästs två och två i en klar, seg gelé på undersidan av korkrör och -plattor eller på andra ytor 2-3 cm över vattnet, så att grodynglen faller direkt i vattnet vid kläckningen. Inget skumbo görs. Äggen är cirka 8 mm, och en läggning är liten, typiskt 4-15 ägg. Låt äggen sitta kvar där de sitter, och håll dem fuktiga. Föräldrarna tar inte hand om ägg eller grodyngel.

Grodynglen kan stanna en tid hos de vuxna, men flyttas helst till ett eget kar: en liten plastlåda eller ett akvarium med cirka 10 cm av samma vatten som i terrariet och några blad av *Terminalia catappa*, som de också gnager på. Håll vattnet vid rumstemperatur, 20-24 °C. Ge små foderpellets till grodyngel två gånger i veckan; de äter också drunknade foderdjur. Byt hälften av vattnet varje vecka. Grodynglen är grå.

Läs mer: Uppfödning av grodyngel

METAMORFOS

Äggen kläcks efter cirka 7-14 dagar; siffran gäller släktet och är inte uppmätt för arten. Larvtiden är inte heller dokumenterad för *Theloderma asperum*, och siffran i specifikationerna är lånad från den nära släktingen *Theloderma corticale*. Vanligtvis tar förvandlingen cirka tre månader, men den kan dra ut upp till ett halvår.

När frambenen visar sig ska vattnet sänkas till högst 5 cm, och det ska finnas en lätt väg upp på land med kork, rötter eller flytande växter. När ungarna har varit på land i cirka en vecka börjar de äta.

UPPFÖDNING AV UNGAR

De nyförvandlade ungarna är små och flyttas till ett enkelt terrarium med 2-5 cm vatten, flytande korkplattor och ett par sticklingar av pothos, så att de är lätta att hålla uppsikt över. Håll temperaturen på 20-24 °C. Första fodret är hoppstjärtar, bananflugor och de minsta syrsorna på cirka 3 mm, matade varje dag eller varannan dag och pudrade med kalk och vitaminer. Efter två till fyra månader kan de flytta till ett större terrarium, och efter sex till åtta månader kan man bestämma könet.

Hälsa och vanliga misstag

Theloderma asperum är härdig när temperatur och fuktighet är rätt. De typiska problemen är:

- För hög temperatur. Över 27 °C kan vara dödligt. Kyl genast.
- För torr luft utan tillgång till vatten. Det kan snabbt vara ödesdigert.
- Dålig vattenkvalitet i vattendelen. Byt vatten regelbundet.
- Brist på kalk och vitaminer, särskilt hos honor och ungar. Pudra fodret.
- Chytridsvamp och andra infektioner. Håll nya djur i karantän.
- Fetma hos överutfodrade djur.

Sök en veterinär med kunskap om amfibier om en groda går ned i vikt, slutar äta, får sår, missfärgad hud eller grumliga ögon.

Fråga alltid dina kunniga bekanta

Guiden är ett bra ställe att börja på, men den kan inte ersätta erfarenhet. Djur är olika, och mycket av det viktigaste lär man sig av dem som har hållit arten i åratal. Prata med en uppfödare, en erfaren djurhållare eller en veterinär med kunskap om kräldjur och groddjur innan du skaffar djuret - och igen om något verkar fel.